

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної роботи

_____ А.В. Пантелеймонов _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

галузь знань: **07 Управління та адміністрування**

спеціальність: **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

освітньо-професійна програма: **Фінанси, банківська справа та страхування**

рівень вищої освіти: **другий (магістерський) рівень**

факультет: **економічний**

2018/2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету

Протокол № 7 від 22 червня 2018 року

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Хмелькова І.В., викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

_____ Глущенко В.В.
(підпис) (прізвище та
ініціали)

Програму погоджено методичною комісією

економічного факультету _____

Протокол від 21 червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії економічного факультету

_____ Євтушенко В.А.
(підпис) (прізвище та
ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ складена відповідно до освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування

підготовки спеціалістів першого ступеня вищої освіти «магістр» галузі знань

07 Управління та адміністрування,

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою курсу є вироблення у студентів правового мислення, навиків з тлумачення відповідних норм права інтелектуальної власності, опанування правового механізму їх регулювання, отримання необхідних навиків кваліфікації результатів творчої діяльності, захисту особистих немайнових та майнових прав авторів та володільців, як в Україні, так і за її межами.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність», як галузі права є :

- ознайомлення студентів з необхідними джерелами права інтелектуальної власності, навчити студентів користуватися відповідними нормами матеріального та процесуального права при вирішенні конкретних правових питань інтелектуальної діяльністю особи;
- відпрацювання навичок застосування чинного законодавства в практичній діяльності для вирішення конкретних завдань, пов'язаних з реалізацією та захистом особистих немайнових та майнових прав інтелектуальної власності.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Лекції	
9	8
Практичні, семінарські заняття	
9	-
Індивідуальна робота	
-	1
Самостійна робота	
72	82
Індивідуальні науково-дослідні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання та вміти:

- володіти юридичною термінологією, понятійним апаратом науки, загальнонауковою та спеціальною правничою методологією;
- складати цілісне уявлення про сучасні проблемні питання права інтелектуальної власності, оцінювати проблеми його теорії та практики застосування норм законодавства з метою вироблення конкретних пропозицій по вдосконаленню окремих положень вітчизняного законодавства у цій сфері;
- тлумачити положення нормативно-правових актів, розуміти механізми правозастосування та його особливості;
- застосувати норми права при моделюванні способів розв’язання конкретних юридичних ситуацій та розв’язанні задач;

- проводити аналіз положень законодавства та наукових досліджень під час підготовки рефератів, доповідів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни.

РОЗДІЛ 1. Загальні положення про права інтелектуальної власності.

Тема 1. Право інтелектуальної власності, як галузь права.

Інтелектуальна власність та її становлення. Поняття та сутність права інтелектуальної власності. Роль інтелектуальної діяльності в соціально-економічному розвитку України. Результати творчої діяльності як об'єкти правовідносин і їх взаємозв'язок. Об'єкти права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 2. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності.

Поняття законодавства про інтелектуальну власність, його система та спрямованість. Характеристика чинного законодавства України про інтелектуальну власність. Міжнародне законодавство та законодавство зарубіжних країн у сфері інтелектуальної власності та їх особливості.

Тема 3. Інститути права інтелектуальної власності.

Поняття інститутів інтелектуальної власності. Загальна характеристика інститутів права інтелектуальної власності: авторське право, право промислової власності.

РОЗДІЛ 2. Авторське право та суміжні права.

Тема 4. Авторське право.

Поняття авторського права та сфери його дії. Поняття та види результатів творчої діяльності, що охороняються авторським правом. Визначення авторського права в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Джерела авторського права. Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Інститут співавторства в авторському праві. Договори на створення і використання об'єктів авторського права.

Тема 5. Суміжні права.

Поняття та сутність суміжних прав. Суб'єктивні суміжні права, їх зміст та межі. Права, що належать виконавцям, виробникам фонограм та організаціям мовлення, та їх тлумачення. Правила розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм. Сутність законодавства України, що регулює правовідносини у сфері суміжних прав.

Тема 6. Управління та захист авторських і суміжних прав.

Колективне управління авторським та суміжними правами. Поняття та визначення контрафактних порушень авторських та суміжних прав. Способи захисту авторських та суміжних прав.

РОЗДІЛ 3. Право промислової власності.

Тема 7. Поняття промислової власності.

Поняття промислової власності, її сутність та юридична природа. Об'єкти правової охорони: винаходи, корисні моделі, промислові зразки. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки та їх права. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки. Патентне право в Україні. Поняття патентного права. Охоронні документи в патентному праві. Поняття патенту та його види. Захист патентних прав. Відповідальність за порушення патентних прав в Україні.

Тема 8. Способи індивідуалізації учасників цивільного обороту.

Засоби індивідуалізації товаровиробників. Поняття знаків для товарів та послуг і умови їх правової охорони. Фірмові найменування та їх види. Права, що виникають із свідоцтва на знаки для товарів та послуг. Обов'язки, що виникають із свідоцтва на знаки для товарів та послуг. Правова охорона місць походження товарів. Місце походження товарів, його визначення та правове значення. Особливість місць походження товарів. Реєстрація місця походження товарів.

Тема 9. Захист прав інтелектуальної власності.

Судовий порядок розгляду спорів про порушення прав інтелектуальної власності. Можливість та доцільність претензійного порядку задоволення вимог потерпілої особи. Особливості розгляду спорів, що впливають з авторських та суміжних прав. Патентні спори, що вирішуються в судовому порядку. Споры стосовно прав на індивідуалізацію, що вирішуються в судовому порядку. Забезпечення доказів при розгляді спорів про порушення прав інтелектуальної власності. Охорона прав інтелектуальної власності у адміністративному та кримінальному праві.

3. Структура навчальної дисципліни.

Назви розділів І тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Лек- ції	Прак- тичні	лаб.	інд.	с. р.		Лек- ції	Прак- тичні	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<u>РОЗДІЛ 1. Загальні положення про права інтелектуальної власності.</u>												
Тема 1. Право інтелектуальної власності, як галузь права.	5	1	1	-	-	3	10	1	-	-		9
Тема 2. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності.	5	1	1	-	-	3	10	1	-	-	-	9
Тема 3. Інститути права	20	1	1	-	-	18	10	-	-	-	1	9

інтелектуальної власності.												
Разом за розділом 1.	30	3	3	-	-	24	30	2	-	-	1	27
<u>РОЗДІЛ 2. Авторське право та суміжні права.</u>												
Тема 4. Авторське право.	10	1	1	-	-	8	10	1	-	-	-	9
Тема 5. Суміжні права.	10	1	1	-	-	8	10	1	-	-	-	9
Тема 6. Управління та захист авторських і суміжних прав.	10	1	1	-	-	8	10	1	-	-	-	9
Разом за розділом 2.	30	3	3	-	-	24	30	3	-	-	-	27
<u>РОЗДІЛ 3.</u> <u>Право промислової власності.</u>												
Тема 7. Поняття промислової власності.	10	1	1	-	-	8	10	1	-	-	-	9
Тема 8. Способи	10	1	1	-	-	8	10	1	-	-	-	9

індивідуалізації учасників цивільного обороту.												
Тема 9. Захист прав інтелектуальної власності.	10	1	1	-		8	10	1	-		-	10
Разом за розділом 3	30	3	3	-	-	24	30	3	-	-	-	28
Усього годин	90	9	9	-	-	72	90	8	-	-	1	82

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Поняття та сутність права інтелектуальної власності. Роль інтелектуальної діяльності в соціально-економічному розвитку України.	1	-
2.	Поняття авторського права та сфери його дії. Суміжні права.	1	-
3.	Колективне управління авторським та суміжними правами.	1	-
4.	Патентне право в Україні. Поняття патентного права. Охоронні документи в патентному праві.	1	-
5.	Поняття знаків для товарів та послуг і умови їх правової охорони. Фірмові найменування та їх види.	1	-

6.	Правова охорона місць походження товарів. Місце походження товарів, його визначення та правове значення.	1	-
7.	Правова охорона винаходів, корисних моделей, промислових зразків.	1	-
8.	Захист авторських прав, суміжних прав, патентних прав.	1	-
9.	Нові об'єкти права інтелектуальної власності.	1	-
	Разом	9	-

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва питань для самостійного опрацювання навчального матеріалу.	Кількість годин	
		денна	заочна
	<u>Розділ 1</u>		
1.	Держава як володілець прав інтелектуальної власності.	3	9
2.	Перехід авторських прав. Передача (уступка) авторського права.	3	9
3.	Правонаступники прав інтелектуальної власності. Спадкоємство інтелектуальних прав.	18	9
	Разом	24	27
	<u>Розділ 2</u>		
4.	Правове положення патентознавців. Вимоги щодо патентних повірених.	8	9
5.	Відкриття як об'єкти права інтелектуальної власності та їх ознаки.	8	9
6.	Права власників та уповноважених ним органів щодо результатів створених за службовим завданням.	8	9
	Разом	24	27
	<u>Розділ 3.</u>		

22.	Засоби охорони прав інтелектуальної власності. Способи захисту прав інтелектуальної власності.	8	9
23.	Репрографії та інтелектуальна власність.	8	9
24.	Охорона нових об'єктів права інтелектуальної власності в Україні	8	10
	Разом	24	28
	Разом	72	82

6. Темы контрольних робіт та методичні вказівки для їх написання:

У відповідності з навчальними планами студенти виконують контрольну роботу.

Студенти, прізвища яких починаються :

на букви “А”, “Б”, “В”, - виконують контрольну роботу за варіантом №1,

на букви “Г”“Д”“Е”, - виконують контрольну роботу за варіантом №2,

на букви “Є”, “Ж”, “З”, - виконують контрольну роботу за варіантом №3,

на букви “И”, “І”“Ї” - виконують контрольну роботу за варіантом №4,

на букви “Й”, “К”, “Л”, “М” - виконують контрольну роботу за варіантом №5,

на букви “Н”, “О”, “П” - виконують контрольну роботу за варіантом №6.

на букви “Р”, “С”“Т” - виконують контрольну роботу за варіантом №7,

на букви “У” “Ф”, “Х”, “Ц” - виконують контрольну роботу за варіантом №8.

на букви “Ч”, “Ш”, - виконують контрольну роботу за варіантом №9,

на букви “Щ”, “Ю”, “Я”- виконують контрольну роботу за варіантом №10,

Студентами виконується контрольна робота письмово чорнилами.

Роботи, виконані з недотриманням зазначеного вище порядку, на рецензію прийматися не будуть.

Контрольна робота складається з одного теоретичного питання.

Теоретичне питання дається у вільному викладі і підтверджується положеннями законодавства, думками юристів-вчених і практиків. Освітлення цього питання особливо виграє, якщо студент висловить і свою власну обґрунтовану думку по даному питанню. Освітлення теоретичного питання повинно зайняти до п'ятнадцяти сторінок і чітко впливати із змісту заданого питання.

Тема № 1. Поняття права інтелектуальної власності.

Вступ.

План.

1. Інтелектуальна власність та її становлення. Роль інтелектуальної діяльності в соціально-економічному розвитку України.
2. Поняття та сутність права інтелектуальної власності.
3. Результати творчої діяльності як об'єкти правовідносин і їх взаємозв'язок.

Висновки.

Тема №2. Законодавство про інтелектуальну власність.

Вступ.

План.

1. Поняття законодавства про інтелектуальну власність, його система та спрямованість. Джерела правового регулювання права інтелектуальної власності та їх види.
2. Характеристика чинного законодавства України про інтелектуальну власність.
3. Законодавство зарубіжних країн про інтелектуальну власність та його особливості.

Висновки.

Тема №3. Об'єкти права інтелектуальної власності.

Вступ.

План.

1. Поняття та ознаки об'єктів права інтелектуальної власності.
2. Загальна характеристика об'єктів інтелектуальної власності.
3. Результати науки, твори літератури та мистецтва як об'єкти права інтелектуальної власності.

Висновки.

Тема № 4. Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Вступ.

План.

1. Автор як первинний суб'єкт права інтелектуальної власності.
2. Держава та її уповноважені органи як суб'єкти права інтелектуальної власності.
3. Правове положення патентознавців (патентних повірених).

Висновки.

Тема № 5. Авторське право.

План.

Вступ.

1. Поняття авторського права та сфери його дії.
2. Об'єкти авторського права.
3. Суб'єкти авторського права.

Тема № 6. Суміжні права.

Вступ.

План.

1. Поняття та сутність суміжних прав.
2. Суб'єктивні суміжні права, їх зміст та межі.
3. Правила розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм.

Висновки.

Тема № 7. Право промислової власності.

Вступ.

План.

1. Поняття промислової власності, її сутність.
2. Об'єкти правової охорони.
3. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки та їх права.
4. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Патент.

Тема № 8. Здійснення прав на знаки для товарів та послуг в Україні.

Вступ.

План.

- Поняття прав на знаки для товарів та послуг.
- Оформлення прав на знаки для товарів та послуг.
- Відповідальність за незаконне використання товарних знаків.

Висновки.

Тема № 9. Правова охорона місця походження товарів.

Вступ.

План.

- Місця походження товарів як об'єкти промислової власності.
- Реєстрація місця походження товарів та порядок її здійснення.
- Правові наслідки реєстрації місця походження товарів.

Висновки.

Тема № 10. Правова охорона промислових зразків.

Вступ.

План.

- Поняття промислового зразка та його патентоздатність.
- Порядок патентування промислових зразків.
- Права, що впливають з патенту на промисловий зразок.

Висновки.

7. Питання для самоконтролю.

- Які основні інститути права інтелектуальної власності?
- Що таке право інтелектуальної власності?
- Які ознаки об'єктів авторського права?
- Що розуміється під «творчим характером твору»?
- Що розуміється під «об'єктивною формою твору»?
- Коли виникає авторське право на твір? Що для цього необхідно?
- Який передбачений порядок реєстрації творів науки, літератури та мистецтва?
- Які об'єкти не охороняються авторським правом?
- Які права закріплені за авторами творів науки, літератури і мистецтва?
- Які особисті немайнові права авторів творів науки, літератури і мистецтва?
- Який зміст має право авторства творів науки, літератури і мистецтва?
- Який зміст має право на авторське ім'я творів науки, літератури і мистецтва?
- Який зміст має право на недоторканність твору науки, літератури і мистецтва?
- Який зміст має право на обнародування твору науки, літератури і мистецтва?
- Який зміст мають майнові права авторів творів науки, літератури і мистецтва?
- Які умови вільного використання творів науки, літератури і мистецтва?
- Які ознаки службового твору?
- Які факти враховуються при розподілу прав між роботодавцем та автором твору науки, літератури та мистецтва?
- Які ознаки об'єктів суміжних прав?
- Які умови набуття суміжних прав?
- Які права закріплені за виконавцями?
- Які права закріплені за виробниками фонограм?
- Які права закріплені за організаціями ефірного і кабельного віщання?
- Які умови вільного використання об'єктів суміжних прав?
- Які ознаки має винахід?
- Які ознаки має корисна модель?
- Які ознаки має промисловий зразок?
- Що розуміється під ознакою «новизна»?
- Що розуміється під ознакою «винахідницький рівень винаходу»?
- Що розуміється під ознакою «промислова придатність»?
- Які об'єкти визнаються винаходами?
- Які об'єкти не визнаються винаходами?
- Який зміст права на подачу заявки на видачу патенту?
- Які документи повинні містити заявка на видачу патенту?

- Який зміст має право авторства і права на авторське ім'я в патентному праві?
- Які права закріплюються за власником патенту?
- Які обов'язки закріплюються за власником патенту?
- Які умови припинення дії патенту?
- Які ознаки має фірмове найменування?
- Хто може бути суб'єктом права на фірмове найменування?
- Який зміст має право на фірмове найменування?
- Які ознаки має товарний знак і знак обслуговування?
- Які ознаки має зазначення походження товару?
- Які позначення, не визнаються знаками для товарів та послуг і зазначенням місць походження товарів?
- Коли виникає право на знак для товарів та послуг? Що для цього необхідно?
- Які документи повинні містити заявка на видачу свідоцтва на знак для товарів та послуг?
- Коли виникає право на зазначення місць походження товару? Що для цього необхідно?
- Які документи повинні містити заявка на видачу свідоцтва на зазначення місць походження товару?
- Які ознаки має комерційна таємниця (конфіденційна інформація)?
- Що необхідно для визнання інформації комерційною таємницею (конфіденційною інформацією)?
- Які права мають власники комерційної таємниці (конфіденційної інформації)?
- Які ознаки топографії інтегральної мікросхеми?
- Коли виникає право на топографію інтегральної мікросхеми? Що для цього необхідно?
- Які документи повинні містити заявка на видачу свідоцтва на топографію інтегральної мікросхеми?
- Які права авторів топографій інтегральних мікросхем і власників зареєстрованих топографій?
- Які умови припинення прав на товарний знак, знак обслуговування?
- Які існують обмеження патентних прав?
- Що означає «право попереднього користування»?
- Що означає «принцип вичерпання прав»?
- Які умови видачі «примусових ліцензій»?
- Які способи цивільно-правового захисту авторських прав?
- Які факти становлять предмет доказування по справах про порушення авторських прав?
- Які способи цивільно-правового захисту суміжних прав?
- Які факти становлять предмет доказування по справах про порушення суміжних прав?
- Які способи цивільно-правового захисту патентних прав?
- Які факти становлять предмет доказування по справах про порушення патентних прав?
- Які способи цивільно-правового захисту права на фірмове найменування?
- Які факти становлять предмет доказування по справах про порушення права на фірмове найменування?
- Які способи цивільно-правового захисту прав на товарний знак?
- Які факти становлять предмет доказування по справах про порушення прав на знак для товарів?

- Які способи цивільно-правового захисту прав на зазначення походження товару?
- Які факти становлять предмет доказування по справах про порушення прав на зазначення походження товару?
- Які способи цивільно-правового захисту прав власників комерційної таємниці?
- Які факти становлять предмет доказування по справах про порушення прав комерційної таємниці?
- Які способи захисту прав авторів топографій інтегральних мікросхем і власників зареєстрованих топографій?
- Які факти становлять предмет доказування по справах про порушення прав на топографію інтегральної мікросхеми?
- Які умови припинення прав на найменування місця походження товару?
- Які умови припинення прав на знаки для товарів і послуг?
- Які елементи має ліцензійний договір в авторському праві?
- Яке зміст ліцензійного договору в авторському праві?
- Яка передбачена відповідальність сторін за порушення ліцензійного договору в авторському праві?
- Які елементи має ліцензійний договір у патентному праві?
- Який зміст ліцензійного договору в патентному праві?
- Яка передбачена відповідальність сторін за порушення ліцензійного договору в патентному праві?

8. Методи контролю.

Методами контролю є: оцінка усної розгорнутої відповіді на питання; оцінка письмової відповіді на питання; письмові тестові завдання; співбесіда.

Форми організації контролю знань:

Поточний контроль: усне опитування на лекціях, письмовий контроль на практичних заняттях, письмові роботи з кожних двох розділів.

Підсумковий контроль: письмовий залік (3 семестр)

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Залікова робота (письмова)	Сума
Поточний контроль	Індивідуальне завдання	Додаткові бали	Разом		
30	20	10	60	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка
-----------------------------------	--------

діяльності протягом семестру	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Затверджена ВРУ 28 червня 1996 р. № 254/96 – ВР// Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30.
2. Загальна Декларація Прав Людини від 10 грудня 1948 року.
3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 року.
4. Стокгольмська конференція з інтелектуальної власності 1967 року, що заснувала Всесвітню організацію інтелектуальної власності.
5. Парижская конвенция по охране промышленной собственности от 20 марта 1883 года, пересмотренная в Брюсселе 14 декабря 1900 г., в Вашингтоне 2 июня 1911г., в Гааге 6 ноября 1925 г., в Лондоне 2 июня 1934 г., в Лиссабоне 31 октября 1958 г. и в Стокгольме 14 июля 1967 г.
6. Цивільний Кодекс України, Цивільно-процесуальний Кодекс України /Бюллетень законодавства і юридичної практики України.№2-К.:ЮРінком, 2005.
7. Цивільний Кодекс України, 2004р.
8. Закон України “Про авторське право та суміжні права” від 23 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради (ВВР).- 1994.- № 13.
9. Закон України “Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акту від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року)” // ВВР.-1995.-№21,ст.155
10. Закон України “Про ратифікацію Угоди про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав” // ВВР.-1995.-№5,
11. Закон України “ Про охорону прав на винаходи та корисні моделі “ // ВВР України 1994, №7, Ст. 32;
12. Закон України “ Про охорону права на промислові зразки “ // ВВР України , 1994, №7 Ст. 34;

13. Закон України “ Про охорону права на знаки для товарів та послуг “ // ВВР України 1994, №7 Ст. 36;
14. Закон України “ Про охорону нових сортів рослин “ // ВВР України 1993, №20 Ст. 149.
15. Закон України “ Про внесення змін до Закону України “ Про основи державної політики у сфері науки і науковотехнічної творчості “” // Орієнтир 1998, №246-247
16. Закон України “Про міжнародні договори України” від 22 грудня 1993 року // ВВР.- 1994.- № 10, ст.45
17. Закон України “Про власність” від 26 березня 1991 року // ВВР.- 1991.- №20, ст.249
18. Закон України “Про правонаступництво України” від 12 вересня 1991 року // ВВР.- 1991.- № 46, ст.617
19. Закон України “Про телебачення і радіомовлення” від 21 грудня 1993 року // ВВР.- 1994.- №10, ст.43
20. Закон України “Про кінематографію” від 13 січня 1998 року //ВВР.- 1998.- №22, ст.114
21. Закон України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” від 16 листопада 1992 року //ВВР.- 1993.- №1, ст.1
22. Закон України “Про інформацію” від 2 жовтня 1992 року // ВВР.- 1992.- №48, ст.650
23. Закон України “Про рекламу” від 3 липня 1996 року // ВВР.- 1996.- №39, ст.181
24. Закон України “Про захист від недобросовісної конкуренції” від 7 червня 1996 року // ВВР.- 1996.- №236, ст.164
25. Закон України “Основи законодавства України про культуру” від 19 лютого 1992 року // ВВР.- 1992.- №21, ст.294
26. Закон України “Про захист прав споживачів” від 12 травня 1991 року // ВВР.- 1991.- №30, ст.379
27. Закон України "Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності" від 18.02.1992 р.
28. Закон України "Про захист від недобросовісної конкуренції" від 07.06.1996 р.
29. Закон України "Про інформацію" від 02.10.1992 р.
30. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів та послуг для реєстрації знаків 1957 року.
31. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 1891 року (з протоколом до нього 1989 р.).
32. Тимчасове положення про правову охорону об’єктів промислової власності і раціоналізаторських пропозицій в Україні. Затверджено Указом Президента України від 18 вересня 1992 р. № 479.
33. Законодательство Украины об интеллектуальной собственности (с изменениями и дополнениями по состоянию на 15 апреля 1998года).-Х.: ООО «Одиссей»,1998.-256 с.
34. Указ Президента України “Про Положення про Державний комітет з питань науки та інтелектуальної власності” від 13 серпня 1999 року №987/99 // Офіційний вісник України.- 1999.-№33
35. Указ Президента України “Про Положення про Державний комітет з питань науки та інтелектуальної власності” від 13 серпня 1999 року №987/99 // Офіційний вісник України.- 1999.-№33

Основна література

Підручники і навчальні посібники

- Авторское право Украины: сборник нормативно-правовых актов/ сост. В.В.Ситцевой.-К.: Агентство по защите прав авторов «Рес инкорпоралес», 1996.-168 с.
- Авторское право Украины: сборник нормативно-правовых актов/ сост. В.В. Ситцевой. -К.: Агентство по защите прав авторов «Рес инкорпоралес», 1996.-168 с.
- Азимов Ч.Н. Основы патентного права Украины. Х.,1994
- Авторское право и смежные права /автор аналитического текста и составитель И.В .Попова; под ред.Чигира В.Ф.- Минск: Амалфея, 1999.-448 с.
- Белов В.В., Виталиев Г.В., Денисов Г.М. Интеллектуальная собственность. Законодательство и практика. - М., 1997.
- Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності України: Навч.посібник для студентів юрид.вузів і фак. ун-тів. - К.: Юрінком Інтер. - 1998. - 336 с. Бібліогр.: С.321-331.
- Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності України: навч. посібник для студентів юрид.вузів і фак. ун-тів.-К.: Юрінком Інтер,1998.- 336 с.
- Права на результаты интеллектуальной деятельности. Авторское право. Патентное право. Другие исключительные права: Сб-к норм. актов.- М.: ДЕ-ЮРЕ,1994.-624 с.
- Право интеллектуальной собственности: конспект лекций в схемах /ред.-изг. Д.И.Платонов.-М.: Изд-во «Приор», 1999.-114 с.
- Шишка Р. Інтелектуальна власність та підприємництво. В кн.: Мале підприємництво і менеджмент в Україні: публічні і правові засади. Збірник наукових праць. Київ 1997 р., С. 162 – 168.
- Шишка Р. Правовая охрана новых объектов права интеллектуальной собственности // Бизнес – Информ. 1995 г., №№ 47 – 48, С. 12 – 18.
- Шишка Р. Классификация объектов промышленной собственности в Украине. // Бизнес – Информ. 1995, №25 – 26. С. 8 – 12.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення.

Адреси сайтів інтернету.

<http://www.zakon.rada.gov.ua> - Верховна Рада України

<http://www.kmu.gov.ua> - Кабінет Міністрів України

<http://www.drs.gov.ua> - Державна Регуляторна Служба України

<http://www.dkrs.gov.ua> - Державна Аудиторська Служба України

<http://www.sfs.gov.ua> - Державна Фіскальна Служба України

<http://www.amc.gov.ua> Антимонопольний комітет України

<http://www.sdfin.ua> - Державна Служба Фінансового моніторингу

<http://www.me.gov.ua> Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України

www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.

www.mfu.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства фінансів України.

www.nbu.gov.ua – Офіційний сайт Національного банку України.
www.rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України.
<http://sfs.gov.ua/> – Офіційний сайт Державної фіскальної служби України.
<http://ec.europa.eu/eurostat> – Офіційна веб-сторінка Євростату.

Рекомендоване методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність»:

- методичні матеріали до практичних занять;
- методичні рекомендації до самостійної роботи студентів;
- список питань до заліку з курсу «Інтелектуальна власність»;
- екзаменаційні білети.